

Slovinci in Avstrija.

Ko je izbruhnila krvava balkanska vojna, pričeli so slovensko-narodni in klerikalni listi takoj nabirati denarje za „slovanske brate“ na Balkanu. Reči se mora, da so nabrali velike svote, izprešane iz itak vbogega slovenskega ljudstva; te svote so vposlali Srbom, Bulgarom in Črnogorcem. Slepilo se je javnost, da se zgolj iz „človeškega usmiljenja“ nabira te denarje. Široko odprto srce so imeli torej slovenski prvaki za — Srbe in njih zaveznike. Mi imamo pa tudi na Avstrijskem družbo „Rdeči križ“, ki pomaga brez ozira na narodnost in vero vsem vojaškim ranjencem. Ta družba je odposlala takoj na Balkan svoje zdravnike in strežnice ter je srbskim, bulgarskim in črnogorskim kakor tudi turškim ranjencem pomoč prinesla. Avstrijski „Rdeči križ“ izdal je v ta namen doslej več kot 250.000 kron denarja, to pa pravzaprav za ranjence tistih držav, ki so naše nasprotnice. Avstrija je dobila od Srbije le psovke, sovraštvo, grožnje, napade, — mi pa smo Srbom pošiljali zdravnike in strežnice in smo zanje izdali 1/4 milijona kron... Ako so Srbi in Bulgari res „bratje“ Slovencev, potem bi morali slovenski prvaki vendar v prvi vrsti nabirati za naš „Rdeči križ“ denarje. Pa glejte, — slovenski prvaki nimajo niti krajcarja za naš „Rdeči križ“, to pa le zaradi tega ne, ker je to društvo avstrijsko. Srbskim kraljemorilcem so zaupali slovenski voditelji med vboгим ljudstvom nabrane denarje, — avstrijskemu društvu pa ne!

— Pa to še ni vse! Vsled divje in prevzetne gonje Srbov morala je tudi Avstro-Ogrska uresničiti ob mejah gotove vojaške priprave za vsak slučaj. Na tisoče vojakov in rezervistov avstrijskih stoji v težki službi ob srbski meji, že tedne sem in bogve kako dolgo še. Med njimi je tudi na tisoče slovenskih vojakov, ki morajo svojo cesarju prišeženo avstrijsko dolžnost proti Srbom storiti. Za te vrle naše obmejne vojake se je po vsej Avstriji nabiralo prispevke, da se jim olajša njih službo v mrzli zimi in veliki nevarnosti. Tisti slovenski voditelji pa, ki so imeli tako odprte roke za srbske in bulgarske vojake, nimajo niti krajcarja za avstrijske obmejne soldate... Tem dejstvom pač ni treba mnogo besed pristaviti. Slovenski prvaki ki sovražijo pač vse, kar je avstrijskega, — pa čeprav skrivajo to veleizdajalsko sovraštvo z gladkimi besedami!

Prošnja za novo bolnišnico pri Zalcu v Savinski dolini.

Provincialat usmiljenih bratov v Gradcu se je meseca decembra p. l. s pismeno prošnjo obrnil na slavne okrajne zastepe, občinske urade in denarne zavode po Sp. Štajerskem v svrhu podpore za nameravano bolnišnico pri Zalcu.

Danes se z isto prošnjo obrača od tega p. n. prebivalstva, da radodarno podpira naš blag namen, zakaj le pod tem pogojem se začne prepotrebni zavod graditi v l. 1913, če je podpora zagotovljena.

Več občin je že obljubilo podpore po 1000 K, istotako nekateri okrajni zastopi in denarni zavodi, za kar jim izreka Provincialat že sedaj iskreno zahvalo. Ker od c. kr. namestnje v Gradcu pooblaščen nabiralec ne more šest glavarstev obhoditi v par mesecih v svrhu pobiranja pri posameznikih, izdale so se po nekaterih občinah nabiralne pole, da gg župani z občinskimi odborniki pobirajo vsak po svoji občini.

Nabiralne pole se naj blagovolijo do konca februarja poslati na Provincialat usmiljenih bratov v Gradcu. Ker bi se za nameravano bolnišnico rabilo okroglih 500.000 K je jasno, da se bo zamogel človekoljubni namen doseči le združenimi močmi.

Gradec, dne 26. decembra 1912.

Provincialat usmiljenih bratov.

Politični pregled.

Državni zbor v preteklem letu 1912.

V preteklem letu je naša državna zbornica vkljub raznim zaprekam mnogo storila, čeprav bi še veliko več dela lahko izvršila. Zbrovala je od 5. marca do 2. julija in od 22. oktobra do 28. decembra. Skoraj pol leta so imeli poslanci torej počitnice, pri čemur pa so seveda ravno tako svojo plačo vlekli. O važnejših postavah, ki jih je zbornica sprejela, naj omenimo sledeče: 1. Zvišanje licenčne pristojbine pri uvozu tobaka. — 2. Izplačevanje mezde vsakih 14 dni pri rudarjih. — 3. Olajšave pri zavarovanju zoper nezdge (delavcem v delavnicah pri stavbenih obrtih ni treba biti zavarovanim). — 4. Olajšave gledè pristojbin pri gospodarskih in kmetijskim namenom službečih zadrugab. — 5. Odprava kazni pri prelomu pogodbe (tako da zamore delavec brez odpovedi delo zapustiti, brez da bi se ga moglo sodnijsko zasledovati). — 6. Dolžnost obrtnikov, svoje delavnice mo-

derno urediti, ako si drži pomočnike in učence. — 7. Zvišanje plač poštenih službenecov, katerih je 37.000, za skupaj 3 milijone kron. — 8. Preureditev kazensko-procesnega reda (preiskovalni zapor se vračuna odslej v kazenski zapor). — 9. Varstvo znamenja in imena „Rdeči križ.“ — 10. Sprememba postave glede potrebnih stez (tudi k vsakemu gozdnemu zemljišču mora biti prosta pot). — 11. Nova vojna predloga, po kateri se je zvišalo število rekrutov od 103.000 mož za armado, 20.000 za deželno brambo in 12.500 za honved na 159.000 za armado, 26.700 za deželno brambo ter 25.000 za honved. Mirovno stanje armade se je toraj zvišalo od 293.800 na 344.000 mož. Pri peš-vojakih se je (razven podčastnikov) vpeljalo ob enem 2 letno vojaško službo; nadomestno rezervo se izvežba v 10 tednih; orožje vaje pa se določiti na 4 tedne. — 12. Novi vojaško-procesni red, po katerem se sme tudi advokate kot zagovornike k vojaški sodnji poklicati. — 13. Razširjenje dolžnosti zavarovanja zoper nezdge na obrate mornarstva in morskoga ribištva. — 14. Izvršitev regulacije Donave (skupni troški 49 milijonov). — 15. Podpora parniške družbe na Donavi do l. 1936 (z letnimi 1.300.000 K), za kar mora ta imeti nujno vožajo med Dunajem in Linzom. — 16. Uresničenje inženirskih zbornic. — 17. Odprava male loterije in vpejlava razredne loterije. — 18. Plačilo podpor-nih svot za družine mobiliziranih. — 19. Dvi-ganje rekrutov za 1913. — 20. Izročitev kon-jov in vozov za slučaj vojne. — 21. Postava za slučaj vojne, po kateri se sme poklicati vse moške prebivalce od 17. do 50. leta v službo. — 22. Zvišanje plač državnih uradnikov in usluž-bencev ter določitev 35 letne službene dobe. — 23. Dovolitev 17 milijonov kron za izboljšanje plač državnih uslužbenecov in železniških delav-cov. — 24. Oprostitev od mesnega davka pri nujnem klanju. — 25. Predrugabča društvena postave (politična društva smejo odslej tudi po-družnice imeti in 21 letne osebe ter tudi žen-ske sprejemati). — To je torej poglavitno delo v našem državnem zboru. V ostalem so velenjenji gospodje poslanci večinoma prazno slamo mlatili.

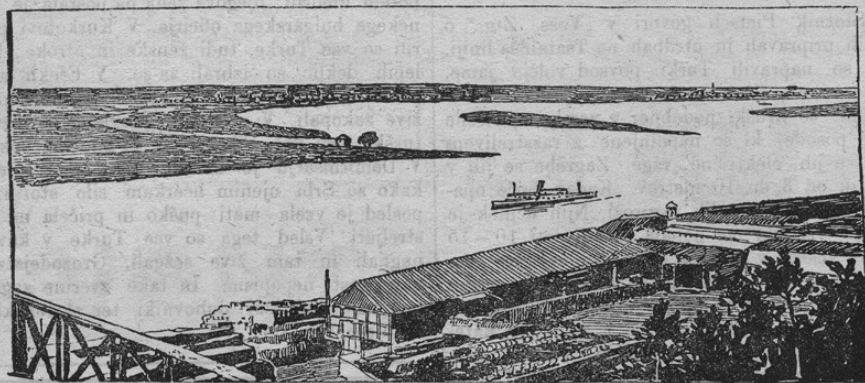
„Mali finančni načrt“ se bode zdaj v državni zbornici razpravljaval. S tem se hoče troške službene pragmatike kriti. Ta „mali finančni načrt“ obsega: 1. Zvišanje osebno-dohodninskega davka. — 2. Zvišanje davka na žganje. — 3. Davek na tantieme. — 4. Davek na dividende. — 5. Davek za totalizirje. — Vsa naše državna modrost obstoji pač iz večnega zvišanja davkov! Sicer bi pa tokrat zvišanje večidel velike kapitaliste zadelo; zato ti odušerški kapitalistični listi že vpijejo. In vendar je razdelitev davkov pri nas jako krivična. Evo dokaz: Kapitalist, ki ima 450.000 K gotovega premoženja, dobiva od njega 18.000 K obresti; plačuje pa za to premoženje le 506 K davka. Ravno toliko plačuje državni uradnik davka, kateri ima 12.000 K letne plače. Kmet pa, ki ima 50 orolov zemlje v vrednosti 40.000 K, dobi od tega posestva k večjem 3000 K dohodka; vendar pa mora za to posestvo plačati 520 K davka. Tudi obrtniki plačujejo previsoke davke!

Konji in vojna. Avstro ogrska armada ima skupno okroglo 61.000 konjev za jahati in 7300 za voziti ter nositi. Ker se v času miru vseh teh živali vedno ne rabi, oddaja se jih posestnikom v rabo; ti morajo pa konje v redu držati, jih vsako leto na ogled in na „orožno vajo“ postaviti ter v slučaju vojne tekem 24 ur dotičnemu regimentu odposlati. Vsako leto nakupi vojna uprava okroglo 14000 novih konjev. Pri mobilizaciji bi bilo v najkrajšem času skoraj 190.000 konjev na razpolago. V najhujšem slučaju mora seveda vsak lastnik konjev iste vojni na razpolago dati. Na Avstro-Ogrskem se šteje okroglo 4.200.000 konjev, od katerih jih je 600.000 za vojaško službo primernih. Ogrska ima 2.300.000 konjev, Avstrija 1.600.000, Bozna in Hercegovina pa 300.000 konjev.

O pivu. V preteklem letu se je spilo v Avstriji več kot 22 1/2 milijonov hektolitrov pive. Veliki trebuh torej pri nas ne bodejo izumrli.

Avstrijsko premoženje. Avstrija šteje 28.321.088 prebivalcev. Od teh mora plačati 1.304.755 oseb osebno-dohodninski davek; ti imajo torej več kot 1200 K letnih dohodkov.

Belgrad.

Današnja slika nam kaže izliv Save v Donavo, ki se zgodi pri srbski prestolici v Belgradu. Potografija je narejena iz srbske strani, torej iz Belgrada. Sava se združuje tukaj z mogočno Donavo, ko je skupaj 712 kilometrov široka. V lemem spodnjem kotu naše slike

vidimo še del od Belgrada v avstrijsko trdnjavo Semlin vidočega železnega mostu. Zgoraj v sredini pa je videti mesto Semlin v ozadju. V ospredju na desni strani se vidi zidovje belgradske trdnjave, spodaj v sredini pa belgradski kolodvor za blago.